

Policy för hantering av över- och underskott

<u>Diarienummer</u> KS 2025/28	<u>Fastställd av</u> Kommunfullmäktige	<u>Datum för fastställande</u> 2021-01-26
<u>Dokumenttyp</u> Policy	<u>Dokument gäller för</u> Alla nämnder	<u>Giltighetstid</u> Tillsvidare
<u>Revideringsansvarig</u> Kommunfullmäktige	<u>Revideringsintervall</u> Vart fjärde år eller vid behov	<u>Reviderat datum</u> 2025-02-25
<u>Dokumentansvarig (funktion)</u> Budgetansvarig på ekonomiavdelningen	<u>Uppföljningsansvarig</u> Respektive nämnd	<u>Uppföljning</u> Löpande inom ramen för handläggning

1 Syfte

Kommunens budgeterade resultat inför kommande år har sin grund i de finansiella mål som avser att uppnå en god ekonomisk hushållning. Nämnderna ansvarar för att bidra till detta mål genom att hålla en budget i balans. Om det ändå uppstår över- eller underskott kan nämnderna få ta med sig hela eller delar därav till kommande år. Denna policy beskriver de principer som gäller för hantering av årliga över- och underskott i kommunens nämnder, både gällande drift och investeringar.

2 Policy

I samband med att nämnden fattar beslut om sin årsredovisning ska de även, i ett särskilt ärende, besluta om hur årets över- eller underskott ska hanteras. Nämndens begäran behandlas därefter vid kommunfullmäktiges sammanträde i mars.

2.1 Princip driftsbudget

Varje år beslutar kommunfullmäktige om nämnderna ska föra med sig eventuella över- eller underskott till nästa år, vilket också benämns resultatreglering.

En överföring av ett överskott innebär att berörd nämnd ges tillåtelse att överskrida sin budget motsvarande överfört överskott. Ett överfört underskott innebär en uppmaning till nämnden att redovisa överskott kommande år som sammantaget motsvarar underskottet. Ett överfört underskott ska vara återställt inom tre år. Om kommunfullmäktige fattar beslut om överföring av ett underskott ska nämnden upprätta en handlingsplan för hur underskottet ska återställas.

Avsikten med överföring av över- och underskott i driften är att skapa en flexibilitet mellan åren genom att möjliggöra en högre grad av långsiktighet i planeringen och ett effektivt nyttjande av budgetmedel.

Om en nämnd vill överföra ett över- eller underskott, eller inte vill överföra ett underskott, ska detta motiveras.

Vid överskott ska begäran innehålla:

- En beskrivning av anledningen till överskottet.
- Om nämnden önskar överföra ett överskott ska de beskriva vad överskottet ska användas till. Det får inte vara åtaganden som ökar kostnaderna på lång sikt.
- Vilka konsekvenser det får om överföring inte sker.

Vid underskott ska begäran innehålla:

- En beskrivning av anledningen till underskottet.
- Vilka åtgärder som vidtagits för att uppnå en budget i balans.
- Vilka konsekvenser en överföring av underskott skulle innebära.

När kommunfullmäktige beslutar om nämnden ska ta med sig över- eller underskott till kommande år tar de hänsyn till nämndens motivering samtidigt som nedan faktorer ska beaktas i bedömningen.

Faktorer:

1. **Kommunens totala ekonomi:** Kommunens budgeterade resultat för kommande år baseras på de finansiella mål som syftar till att uppnå en god ekonomisk hushållning. Dessa mål får inte äventyras av den sammanvägda resultatregleringen.
2. **Effektivitet:** För att uppnå god ekonomisk hushållning är det avgörande att verksamheterna bedrivs ändamålsenligt och att resurserna används effektivt. Om det finns oklarheter kring en verksamhets effektivitet kan ett underskott överföras för att utmana att nya arbetssätt testas för att lösa utmaningar i verksamheten. Det är dock viktigt att beakta att upprepade överföringar av underskott kan leda till kortsiktiga neddragningar som inte är hållbara på lång sikt.
3. **Variation i kostnader mellan budgetår:** Genom att överföra överskott kan kortsiktiga beslut kopplat till ett enskilt budgetår undvikas, såsom tillfälliga nedskärningar. Det möjliggör en högre grad av långsiktighet i planering och nyttjande av budgetmedel. För en långsiktigt hållbar ekonomi är det dock avgörande att verksamheten bedrivs inom de finansiella ramar som finns tillgängliga.
4. **Andra relevanta faktorer:** till exempel extraordinära händelser som nämnden inte kunnat påverka.

2.2 Princip investeringsbudget

Överföring av över- och underskott för investeringar bidrar till en tydligare uppföljning och ger nämnderna en större flexibilitet och möjlighet att använda budgeterade medel på ett effektivt sätt.

Investeringar som löper över flera år

Flertalet investeringar löper över flera år. I dessa fall tas en projektbudget fram för hela investeringsprojektet, som sedan fördelas mellan de år projektet pågår. Fördelningen mellan åren uppdateras årligen i samband med budget.

Om ett projekt visar överskott eller underskott jämfört med budget under ett enskilt år, och den totala projektprognosen inte överstiger projektbudgeten, överförs överskottet eller underskottet i sin helhet till nästkommande budgetår, i de fall det inte redan är reglerat i den senast beslutade budgeten. Nämnderna behöver inte lämna in begäran om detta utan överföring sker fram till dess att projektet är färdigställt. Överföringarna sammanställs av kommunstyrelseförvaltningens ekonomiavdelning och godkänns av kommunfullmäktige i samband med hantering av över- och underskott.

Årliga anslag

Huvudprincipen är att över- och underskott för årliga anslag överförs i sin helhet till efterföljande år. Överföringen av överskott till nästkommande år får dock inte vara större än det årliga anslaget grundbudget. Begäran av nämnd behöver inte göras så länge huvudprincipen följs. Överföringarna sammanställs av kommunstyrelseförvaltningens ekonomiavdelning och godkänns av kommunfullmäktige i samband med hantering av över- och underskott.

Om en nämnd däremot önskar att inte överföra ett underskott, ska en begäran lämnas till kommunfullmäktige. Begäran ska innehålla en förklaring till underskottet samt en beskrivning av konsekvenserna om underskottet överförs.

3 Definitioner, hänvisningar och avgränsningar

Denna policy beskriver de principer som gäller för hantering av årliga över- och underskott i kommunens nämnder. Policyn fastställs av kommunfullmäktige.

Policyn är förenlig med kommunens riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

Budgetavvikelser som beror på fler eller färre barn, elever eller vård- och omsorgstagare är undantagen från resultatreglering och omfattas därför inte av denna policy.

4 Ansvar och uppföljning

Kommunfullmäktige beslutar om förändringar i denna policy. Respektive nämnd ansvarar för att denna policy efterlevs. Kommunstyrelseförvaltningens ekonomiavdelning ansvarar för att denna policy hålls uppdaterad och att informationen når alla berörda, samt vid behov tillhandahålla mer detaljerade anvisningar